

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorcij Malega lista. Naslov: Mali list, Trieste, Cassella centro 37. — Urad: via Imbriani 9-III.

Odgovorni urednik: dr. L. BERCE.

POSAMEZNA ŠTEV. 30 STOTINK.

NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5 L., četrt leta 3 L. - IZVEN ITALIJE celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 5 L.

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN ...

CENA OGLASOV IN ...
Za 1 cm, višji ...
Pri 5 kretih ob ...
CELSKO KNJIZICA (Dr. P...)
... stotink vsaka beseda v na-
... VELIKIMI ČRKAMI 50 st. beseda. Pri stalnem
oglaševanju primoren popust.

Mali koledar.

Petek, 23. septembra: kvatre; Lin; Tekla. — Sobota, 24.: kvatre; Marija rešiteljica jetnikov. — Nedelja, 25.: Kleofa; Firmin. — Ponedeljek, 26.: Ciprijan in Justina. — Torek, 27.: Kozma in Damijan. — Sreda, 28.: Venceslav. — Četrtek, 29.: nadangel Mihael. — Petek, 30.: Hieronim (Jerko); Mala Terezija. — Sobota, 1. oktobra: Remigij; Ludovika.

MALE NOVICE.

Vojaški nabori v tržaški deželi.

V kratkem se začne nabori letnika 1908. Komisija bo začela delo 1. oktobra v Postojni za postojnske občinarje, 3. oktobra za Bukovje-Košano, 5. okt. za Št. Peter, 6. okt. za Slavino, 7. okt. za Šmihel. — V Senožecah: 8. 10. Senožec; 10. Hrenovica; 11. Vreme. — V Sežani: 13. 10. Sežana; 14. Avber, Lokey, Štjak; 15. Dutovlje; 16. Naklo; 18. Veliki Repen, Tomaj; 19. Zgonik. — V Tržiču 21. in 22. oktobra Tržič; 24. Brežina, Devin; 25. Doberdob, Fojana, Mavhinje; 5. novembra Šempolaj, Slivje, Turjak. — V Trstu bodo nabori od 7. novembra do 23. decembra: za Mile 7. in 8. nov.; za Dolino 9. nov.; potem se zvrste Tržičani po abecednem redu (via Sanità 23). — Nadomestni nabori bodo v Trstu: 31. januarja za vse v tržaško deželo pristojne pa izven države bivajoče fante letnika 1907; 4. februarja za Postojnski, Senožški in Sežanski okraj; 11. febr. za Tržič, Mile, Dolino; 18., 23. in 25. febr. za Trst. — Nabori se začne vselej ob 9. uri dopoldne. — Kdor ima pravico do skrajšane vojaške dobe, se mora pri naboru javiti s svojo zahtevo.

Občinski tajniki.

Za službo občinskega tajnika se mora napraviti posebna skušnjava ali izpit. Taki izpiti bodo v Trstu 28., 29. in 30. decembra. Kdor bi rad skušnjo delal, mora do 28. novembra vložiti na prefekturo prošnjo na kolekovanem papirju 2 lir. Priložiti mora kolekovane in legalizirane sledeče listine: 1. Državljanstvo; 2. sodnijsko spričevalo (ne čez 3 mesece staro); 3. spričevalo lepega vedenja, izdano od občine; 4. spričevalo o dovršeni srednji šoli, ali realki, ali višji normalki, ali maturitetno spričevalo; 5. potrdilo deželne zakladnice (Tesoreria provinciale) o vplačani taksi 100 L. za izpit; 6. potrdilo prefektore o vplačanih 30 lirah na prefekturi. V prošnji treba navesti svoj natančen naslov.

Norec s sabljo po zdravniku.

Dne 6. septembra je pripeljal neki posestnik svojega 21 letnega sina k okrožnemu zdravniku v Brežice. Fant, ki se je nekako pred enim tednom zdravil v brežiški bolnici, je ušel domov in kazal znake duševne bolezni. Okrožni zdravnik dr. Hudelist, ki se je istega dne kot rezervni častnik v uniformi udeležil službe božje ob priliki rojstnega dne prestonaslednika, je v ordinacijski sobi na zofo položil sabljo in preiskal bolnika. Fant ki je stal dozdaj mirno v sobi, je naenkrat šel k zofi, zagrabil za sabljo in z vso silo udaril proti zdravnikovi glavi. Zdravnik je prestregel udarec. Bolnikov oče je zbežal in tudi zdravnik se je moral pred oboroženim norcem umakniti iz sobe. Posrečilo se mu je, sobo od zunaj zakleniti. Prišlo je orižništvo in domača policija. Pred hišo se je nabralo kup radovednežev, ki so gledali, kako je bolnik razbijal s sabljo po šipah in jih vse zdobil. Po večkratnih poizkusih se je končno posrečilo, besnečega blaznika prijeti in zvezati. Oblekli so ga v prisilni jopič in ga spravili na varno.

Požar v Selcah pri Št. Petru.

Pogorelo 21 hiš z gospodarskimi poslopji.

Ze dolgo ni bilo slišati o tako obsežnem in silovitem ognju, kakoršen je v četrtek 15. septembra uničil tretjino Selca. Bila je še tema zjutraj okrog četrte ure, ko se je začel valiti dim iz hiše pod števil. 54. Zupanov sin. Ivan Česnik, je prvi zapazil ogenj in hitel buditi prebivalce. Ker je bila streha slamnata, je bila hiša koj vsa v ognju in prebivalci so morali z vso naglico bežati na prosto. Hiteli so reševati, kar so mogli še pravočasno odnesti, med tem pa je nesreča zavzela vse večji obseg.

Plat zvona.

Hiše v Selcah so krite s slamo. Naenkrat je preskočil ogenj s prvega poslopja na drugo in se začel širiti na grozo ostajajočih vaščanov. Ze je začelo biti plat zvona in vse silneje se je razlegal po vasi klic: Ogenj! ogenj! Vsa vas je bila brž na nogah, vse je hitelo reševati in gasiti. Začel je gnati veter in kmalu je bilo 21 hiš v plamenih, vmes pa pripadajoča gospodarska poslopja. Zdaleč je bil videti strašen kres nad Selcami kot ena sama goreča grmada. Plameni so švigali visoko in iskre letele daleč na okrog; nebo je žarelo in kazalo pot gasilcem, ki so prihajali od vseh strani.

Reševalna dela.

V bližnjih vaseh so slišali plat zvona, slišali vpitje, ustajali in hoteli na pomoč. Gasilna društva iz raznih vasi so se naglo zbrala in šla na delo. Reševalnih del so se udeležili najprej mlilčniki z Selca, prihitali so potem karabinerji iz Slavine, vojniki iz Št. Petra in drugi.

Posrečilo se je, čast Bogu, vsaj ljudi rešiti, tako da smrtnih žrtev ni bilo. Bilo pa je več oseb v nevarnosti, zlasti otrok. Neka žena je s pogumom ljubeče matere vdrta nazaj v gorečo hišo iskat še dva otroka, ki jih v prvi zmedenosti ni vzela seboj. Prinesla je iz goreče hiše enega otroka in padla v nezavest vsa opečena. Mlilčnik Pavel Marinkovič se je tudi opekel, ko je vdril v neko gorečo hišo ter prinesel otroka iz nje. Tudi več drugih oseb je bilo opečenih pri reševanju in gašenju.

Živine žalibog ni bilo več mogoče vse rešiti. Poginilo je v ognju veliko goved in prašičev.

Pomanjkanje vode.

Gasiti so prihitala gasilna društva iz Slavine, Postojne, Velikega Otoka, Zagorja. Tržaški ognjegasci, ki razpolagajo z največ sredstvi, so šele ob pol ene popoldne zvedeli po telefonu za požar v Selcah. Odpravili so se hitro na kraj nesreče in dospeli v 2 urah. Seveda je vse gasilsko delo imelo le majhen uspeh, ker ni bilo na razpolago dovolj vode. Vaški vodnjaki so bili kaj hitro izčrpani. Železniška uprava je poslala dva vagona

Zrakoplovne vaje.

Okoli Padove so se vršili bojni manevri italijanske aviatike. Zrakoplovi so bili razdeljeni v dve stranki, ena je napadala, druga varovala. Izid manevrov je bil zadovoljiv in pokazal velik napredek in moč bojne aviatike.

Visok obisk.

Londonski župan (lord mayor) Blades bo dne 1. oktobra obiskal Rim. V Rimu bo gost mestnega guvernerja, kneza Potenzianija. Njemu na čast se pripravljajo velike slovesnosti. Nedavno je bil Rimu tudi njujorški župan Walker, ki se je mudil en teden ter si ogledal znamenitosti večnega mesta.

vode po tiru in jih ustavila tam, kjer gre vlak mimo vasi. Za uspešno gašenje seveda vse to ni moglo zadostovati. Gasilci so imeli glavno nalogo v tem, da so omejili ogenj in ga po možnosti zatrli ter varovali, da spet kjer ne izbruhne. Tržaški so odšli proti polnoči nazaj v Trst.

Oblastva na licu mesta.

V Selca je prispel general Pugliese (izg. Puljeze), divizijski komandant iz Trsta. Nadziral je delo vojakov pri gašenju in ukazal pripeljati dva kamjona potrebnih za pogorelece, zasilne postelje, odevala in šotore. Odredil je tudi, naj vojaštvo koj začne postavljati barake.

Iz Trsta je prispel tudi prefekt Fornaciari, ki je takoj daroval 1000 lir za najbolj potrebne pogorelece. Prišel je tudi fašistovski deželni tajnik inž. Kobil, ki je na račun deželne fašistovske zveze razdelil med pogorelece svoto 2000 lir.

Prišli so tudi podežtati iz Postojne, iz Št. Petra in drugi veljaki. Potovalni kmetijski učitelj Tence je obljubil pogorelcem posredovanje v ta namen, da dobe po znižanih cenah poljedelsko orodje in seme. Sploh so vse oblasti pokazale živo zanimanje za usodo prizadetih.

Vladna pomoč

Skupna škoda v sled požara se cenila na blizu milijon lir. Posestniki so bili sicer zavarovani; a le za majhne svote. Zato so s hvaležnostjo sprejeli prefektova zagotovila, da se bo tudi vlada zavzela zanje. Ministrstvo je bilo takoj obveščeno o nesreči in je prvi moment odredilo, naj se pogorelcem nakloni iz državnih sredstev 5000 lir. Ko je natančneje zvedelo o velikosti nesreče in škode, je odredilo nadaljnih 16.000 lir, tako da pride na vsako številko 1000 lir nujne vladne podpore.

Vojaštvo je postavilo hitro več šotorov za streho pogorelcem, razdelilo 40 vojaških postelj in 150 plaht. Nekateri pogorelci so se zatekli k znancem ali sorodnikom v bližnje vasi. Vsa Pivka je pokazala usmiljeno srce in dobro voljo, da pomaga nesrečnim. Dali so jim na razpolago seno za živino. Tvrda Domicelj iz Št. Petra je darovala lesa, tvrda Pahor večje število, obutve itd. Požar si je ogledal tudi zastopnik »Jadranske Zavarovalne Zveze« iz Trsta, pri kateri je bilo največ zavarovanih; obljubil je, da se bo škoda pravično ocenila in izplačala.

Vzrok požara.

Ni dognano, kako se je ogenj začel. Nekateri so bili mnenja, da je morda priletela iskra iz lokomotive, ker železnica vozi blizu vasi; gotovo pa to ni. Drugi menijo, da se je seno unelo samo od sebe. Vsekakor je stvar za sedaj še nepojasnjena.

Živalski nagon.

Znano je, da je bila v juliju na Dunaju revolucija, v kateri je tudi pogorela justična (sodnijska) palača. V zvezi s tem prinašajo listi tole zajemljivo poročilo: Junija in julija mesca so sluga avstrijskega parlamenta zapazili nevoljni, da so se na poslopje državnega zbora priseljevali golobje, ki so začeli tukaj gnezdit in da so ljubke živalice začele nesnažiti poslopje. Odkod so prišli? Od justične palače; zapuščali so dom, kjer so bivali do zdaj leta in leta. Služabniki v parlamentu so sklenili, lotiti se teh golobov in pregnati jih, naj gredo nazaj v stara bivališča. Pripravili so se v petek 15. julija in tisti dan je justična palača pogorela!

Zavod dr. BONCINA-FINETTI

TRST, via Fabio Filzi 23. Tel. int. 48-23.

v Zdravljenju

ŠJATIKE

(ishias, vnetje bedrnih živcev) v treh dneh zajamčeno.

Zdravi se tudi trganje živcev v rokah in bokih. Sprejema od 10-12 in od 15-17.

Parada v Parizu.

V Pariz je prišlo 15 tisoč Amerikancev, bivših bojnikov na francosko-nemški fronti. Sprejeti so bili z velikansko paradom. Na slavnostno zborovanje se je vrnil neki komunist in ko je neka ameriška pevka zapela marseljezo, je on zavpil: Živijo Sacco in Vanzetti! Takoj so ga spravili proč in na policijo. Drugih škandalov so se komunisti vzdržali, čeprav so poprej grozili, da bodo nagajali Amerikancem zato, ker sta bila Sacco in Vanzetti v Ameriki usmrčena. Komunisti so se raje zbrali v meslu Clichy, kjer imajo v rokah občino, pa so tam zborovali zase in neki trg prekrstili v »Sakov in Vancetijev trg«.

Tržičani gledajo.

Krasna in velikanska ladja je v sredo, 21. t. m. odplula iz Trsta prvikrat na daljno pol. Bila je Kozulčeva »Saturnia«. Ze par dni prej se je razkazovala ob pomolu bersaljerov in goste množice so hitele na motornico (»parnik« to ni, »motornik« po je mali čoln z motorjem), da si ogledajo njeno razkošno opravo v notranjosti. V sredo opoldne pa se je zbralo na desetisoče radovednežev na obrežju, da bi videli odhod veličastne ladje. Točno opoldne je dala signal. Po vsem Trstu so zavajkale sirene v pozdrav in tulile pol ure. Dva zrakoplova njene žlahte sta jo obletavala in malokateri Tržičan se ni vsaj oddaleč stegoval skozi okno, da vidi, kako bo odplula največja ladja, kar se jih je kdaj naredilo v naši domačiji. Kaj hitro je velikanka izgnila v motnem obzorju tržaškega zaliva, da ponese sloves naših ladjedelnic tja v Južno Ameriko.

Štirje mrtvi v studencu.

Pri Krnskem gradu blizu Gospe Svete je malemu posestniku Jurju Krašlu v studencu zmanjkalo vode. Zato je hotel studenec poglobiti. Delo je prevzel mojster za studenec Blaž Peršak iz Celovca. Dne 6. sept. so v studencu zažgali slame, da se zrak v njem izčisti. Drugi dan gre Krašl v približno 10 m globoki studenec. Ker ga dalj časa ni nazaj, gre za njim njegov zet. A tudi ta ne pride iz studenca. Za njim gre Peršak, a se tudi ne vrne. Se eden je bil tam. Ta sumi, da se je morala zgoditi nesreča, hitro telefonira v Celovec po rešilno društvo, potem pa tudi zleze v studenec, da bi onim trem pomagal. Ko pride rešilna družba, si jih tako natakne več maske zoper plin in gredo v studenec. V njem najdejo vse štiri mrtve: Krašl in zet sta bila z glavami navzdol, Peršak in četrti sta stala, a vsi štirje so bili mrtvi, zastrupljeni po ogljenem dušiku, ki je bil na dnu studenca. Vsi poskusi za oživljenje so bili brez uspeha.

Hop, hop!

V Berlinu je nekemu potniškemu zrakoplovu motor odpovedal. Letalo je moralo sestati k tlom na prometni berlinski ulici. Enega pešca je skoro do smrti pobilo. Potniki v letalu so ostali nepoškodovani, a letalo je šlo skoro vsakebi.

Družinska sreča.

Če čitamo zgodovino starih ljudstev ob Evfratu ali na Nilu, ob Indu ali Gangu, ali če listamo v zgodovini Grkov ali Rimljanov, povsod vidimo s porastjo kulture žalosten pojav — propast družine. Če se današnji razkristjanjeni kulturni svet hoče ogledovati v tem ogledalu, bi se pač moral ustrašiti in moralo bi ga močno zaskrbeli za njegovo bodočnost. Mnogoženstvo, razrvanost in prepiri v družinah, razporoke, divji zakoni, prosta ljubezen brez čuta odgovornosti, brez skrbi za posledice. Saj temu se da kaj lahko v okom priti; treba je le znati, treba se le ravnati po navodilih prosvitljenskih ljudi, čitati knjige in časopise, ki govorijo o tem. In kako gre že po kmetih govornica: «To si neumna, saj ni treba...!»

Poglejmo pa v tako družino, kjer sta mož in žena prosvitljena v tem oziru in se ravnata po navodilih novih pridigarjev o zakonskem življenju. Bogati so, ničesar jim ne manjka, dobro se jim godi, izlete, veselice, zabave obiskujejo. Delajo, trudijo se, spravljajo denar skupaj. Lep dom imajo, lepo domačijo. Toda pogledj ju, moža in ženo, ali vidiš kdaj pri njih izraz one skrite družinske sreče? Ali vidiš na njenem obrazu kdaj izraz one notranje sreče, ki jo opaziš pri materi številne dece? Mrko ji je oko, obraz resen ali po sili vesel, nima tople besede za svojo okolico, ne dobrohotnega dejanja svojemu obližju. Zakaj? Ker ni prehodila šole materinstva, ki bi jo vso oblačila, vso oplemenitila. Otroka nima, ki bi mu izkazovala svojo ljubezen; zato je v čudnih oblikah razmetava, ne vede, komu naj velja.

Kdaj vidiš takega moža, da bi se dolgo mudil doma? Dom, prazen, kakršen je, nima privlačnosti zanj; ogiblje se ga, povsod je rajše kot pa doma. Zakaj? Manjka mu nečesa, kjer bi prišle tudi njegove človeške lastnosti do veljave. Saj je samo delavec, prav za prav stroj, ki le dela in samo dela, nikdar in nikjer pa ne more pokazati svoje notranjosti, nikoli in nikomur svojih čuvstev.

Toda ne samo to. Vsakdo ve, da človek, ki se odteguje svojim dolžnostim, nima miru in ne čuti sreče, ki naj ga na zunaj obdaja z vsem svojim razkošjem. Prav zato je med družinami toliko nesrečnih, ker so si očetje in matere, dasi nehote in podzavestno, svesti, da ne vrše svojih dolžnosti, ali da jih ne vrše zaradi zakonskega namena, ali jih zlorablja. Te odgovornosti se ne morejo otresti, ker je njih ravnanje zoper naravo in zoper namen zakona; zato jih vidimo sredi veselja naenkrat resne, zamišljene, raztresene in če bi jim mogli takrat pogledati v dušo, bi videli: nara-

va sama se upira in človek to čuti, četudi noče priznati.

Ne mislim vsiljevati teh mojih današnjih trditev; vsakdo se o tem lahko prepriča, če pogleda okoli sebe.

Eno pa je resnično: ne bogastvo, ne zabava, ne veselice, ne izleti, ne uživanja ne nudijo toliko resničnega, srečne-

ga veselja kakor ena sama ura očeta in matere v krogu svojih otrok. In vse drugačno je to veselje, vsa drugačna ta sreča kakor ona tam zunaj v šumu in hrušču! Niso je pripravili drugi zate, za vaju sama sta si jo pripravila, vršec božje povelje: «Rastita in množita se in napolnita zemljo!»

Kaj nam z dežele pišejo

Novice iz dolnje Vipavske.

V Dornbergu je občinski načelnik dočel pričetek trgatve na dan 5. oktobra, kdor hoče prej trgati mora prositi načelnika dovoljenje. Ker je letina bolj zgodnja kakor druga leta, bo prosilcev zelo veliko. Grozdje je že vse zrelo. Vinska kapljica bo letos izvrstna. V doljnji Vipavski tja do Gorice ni trta posebno trpepla radi suše. Splošno se sodi, da bo pridelek skoro tolikšen kakor lansko leto, vino bo še močnejše. Grozdje je zdravo, ker je bilo suho poletje, ga gniloba ne napada; tudi grozdni črv se letos ni pojavil tako močno kakor druga leta. Bog nam daj lepega vremena, da bi trgatve srečno dokončali.

Med Prvačino in Dornbergom se gradi nov železniški most poleg starega, tako da bo imel vipavski polž svojega. Novi most bo imel tudi pot za pešce; tako ne bo treba postaviti več brvi, ki jo je Vipava lansko leto odnesla. Zasluga za to gre dornberškemu podežatstvu, ki je vpoštevati želje Doberžanov, izražene potom naših listov, in se zavzel na pristojnem mestu za to praktično rešitev težkega vprašanja. Za povečane stroške bo prispevala v veliki meri država, ostalo plačata prvaška in dornberška občina.

Na Saksidu so v nedeljo fantje in dekleta priredili lepo veselico. Deklamacije so se prav posrečile. Tudi petje je bilo dobro; dornberški zbor si je izbral nehvaležno pesem. Človek bi ne mislil, da bodo Saksidovci tako lepo igrali, ko še nimajo veliko prakse. Posebno dobro sta igrala Elija in godec; tudi Ciril se je poglobil v igro, njegov nastop je zelo ljubeznjiv. Kakor izvem, se je prav on najbolj trudil za pripravo veselice. Udeležba je bila velika, redko kdaj se je na Saksidu zbralo še toliko ljudi. Občinstvo iz bližnjih in daljnih vasi je s tem pokazalo, da cenijo pridnost in vztrajnost Saksidovcev. Na žalost moramo omeniti, da sta se zadaj dve skupini mlečnozobih fantalinov nespodobno obnašali; Saksidovci so bili predobri, da jim niso pokazali poti. Zakaj ne ostanejo rajše doma in obranijo svojih duhovnosti zase? Ako ne bo ta opomin nič pomagal, bomo drugič objavili imena teh razgrajčev. Starši pa šibo v roke! Saksidovci so lahko ponosni na svoje uspehe. Pozabili smo še omeniti, da je med pavzami igral domači orkester.

Prvačina se trudi, da bi spravila pod sebe Vogrsko, Gradišče in tudi Dornberg. Vogrci niso prav nič zadovoljni s prizadevanjem Prvačkovcev. Pravijo, da so Prvačkovci do sedaj slabo upravljali svojo občino in zabredli v velike dolgove, iz katerih se sedaj ne morejo izkibacati. Zato bi radi spravili podse druge občine,

ki imajo več denarja. Predlog Prvačkovcev pa je Dornberžane naravnost užalil. Dornberg je bila vedno samostojna občina, pod katero je spadala pred kratkim časom tudi Prvačina; Dornberg šteje danes okoli 2500 ljudi, to je dvakrat toliko kakor Prvačina; Dornberg ima svojega zdravnika, živinozdravnika, lekarno, poštni in brzojavni urad ter lepo urejene in razsvetljene ceste. In pri vsem tem ne izkazuje občinski proračun nikakega primanjkljaja. V Dornbergu se lepo razvijata «Vinarska zadruga», kateri se je pridružila žganjekuha, in «Posojilnica». Dornberški kataster ima ogromen obseg in tudi občina sama poseduje precejšnje premoženje. Umevno je, da so Dornberžani na vse to ponosni in da ne bi radi prepustili uprave Prvačkovcem. Tudi višja oblastva so ugotovila, da se dornberška občina lahko sama vzdržuje. Radi tega upajo Dornberžani, da bo predlog Prvačkovcev odklonjen.

PODGRAD v Istri.

Letina je pri nas tako kakor drugod po Istri in je iz časopisov znano, da je zelo slabo. Češplje so vendar bile še dokaj polne, zato pa je bila cena čisto nizka. Po 25 lir kvintal so jih plačevali kupci, pa samo izbrano blago. Krompir smo že izkopali, pa je zelo reven pridelek, sam drobiž. Repe ni videti nikjer. Kako velika je bila v teh krajih suša, pričajo sosednji Poljanci, ki so gonili napajati v Loče in Slivje, uro daleč in še več. Zgodil se je celo slučaj, da je živina oslepla vsled žeje. Naš podežat je podvzel korake, da bi se Poljancem voda dovažala. Res so jim parkrat pripeljali vode z avtomobilom, no čast Bogu, prišel je za Mali Šmaren dež in največja sila je odlegla.

Iz okolice se sliši o konjskih tatvinah. Ukradenih je bilo par konj nekemu Vodičanu. Kmalu potem so bili konji ukradeni nekemu Gradiščanu. Temu je Fedel s Peska pomagal, da sta konje zasledila, ko so se že vozili z železnico od Trsta naprej.

BOLJUNEC.

Prejeli smo v isti zadevi kakor zadnjič nov dopis, iz katerega posnemamo, da sta v Boljuncu dva javna plesa v navadi: za Sv. Ivan in za Sv. Tilh. Ker cerkvene naredbe ne dopuščajo, da bi se cerkveni patroni slavili s plesom in da bi se verno ljudstvo s cerkveno parado sklicevalo k razuzdanim in posvetnjaškim veselicam, zato je tudi boljunski g. župnik tisto nedeljo opravil tiho mašo ob 6. zjutraj in opustil vsa druga cerkvena opravila.

Tudi ta dopisnik pripisuje krivdo vaškemu načelnikstvu, ki bi bilo lahko ukrenilo drugače, pa ni hotelo. Dobiček od plesa imeli so le nekateri gostilničarji,

drugi vaščani pa vsi samo škodo. Včasih se je po osmicah kaj vina poprodalo; to je letos odpadlo na škodo kmetom.

Dopis poziva vaško predstojništvo, naj bolje ureja vaše razmere v splošno dobro in izvaja sklepe lanskega zborovanja v «torkli». Tudi g. podežat v Dolini naj se ozre na upravičene pritožbe vaščanov, ki so primorani obrniti se do višjih instanc.

Zadnji dopis v M. l. iz Ricmanj o tomboli i dr. je imel ta dober učinek, da so morali mesarji znižati ceno mesa. Tako je prav.

OSP.

Glede našega načelnika smo že pisali v Malem listu, pa moramo še. Niti ene rabote nismo v tem letu napravili za vaško skupnost. Vsled slabih poti trpi živina. Tudi za očistiti vodnjake ni bil dan noben ukaz, dasi bi bilo potrebno in zlasti letos koristno. Zupanstvo v Dekanih naj vzame to v pretres in naj ukrene, kar bo osapski vasi v dobro.

Cerkveni starešina naj bi tudi popravil pot, ki vodi od njegove hiše k cerkvi, to namreč ima on s svojim oddelkom oskrbovati; pot je slaba in tuji, ki tod pridejo, utegnejo delati kritične opazke.

ŠKRBINA.

Pretresljiv slučaj se je zgodil dne 11. t. m. V presledku 12 ur sta po nenadni kratki boleznii umrli dve sestri Obersnel, 22 letna Zorka in 19 letna Leopolda. Pogreb je bil 12. t. m. ob 4. popoldne ob velikem spremstvu. Mladenci in mladenke so nosili pred krstami vence in cvetlice. Hudo prizadeti družini izrekamo sožalje.

MAČKOVLJE.

V nedeljo 28. avgusta smo praznovali našega cerkvenega patrona, sv. Jerneja. Sv. maša je bila ob 20.30. Pri sv. maši so krasne mašne pesmi prepevali člani Primorskega društva. Vso čast moramo dati našemu še mladoletnemu organistu Silvestru Oleniku, ki se je zelo potrudil za dobro stvar. Ob tej priliki se zahvalimo tudi predsedniku Jožefu Smotlaku, ki je pravočasno «prezračil» društvo.

Dne 25. avgusta smo tudi tod okrog imeli vihar, ki je to ali ono škodo napravil, posebno huđega ne. Par kmetom je odkril nekaj strehe, sadno drevje otrese; neko lepo lipovo drevo je do polovice polomil.

31. avgusta je izdihnila, 22 let stara, Frančiška Smotlak. Bolehala je že dolgo časa na sušici, edini slučaj te bolezni pri nas. Rajna Frančiška je bila pridna in porizno dekle, olikanega vedenja in dobrega arca. Na zadnjo pot so ji dekleta kupile par vencev, fantje pa so povabili godbo, da je svirala ob odprtem grobu žalne komade. Jaz bi svetoval — pa brez zamere — naj hi se bil raje nabrani denar izročil v podporo ubogi materi pokojnice; imela je znjo veliko stroškov v dolgotrajni bolezni. Sicer pa je požrtvovalnost, ki jo je mladina izkazala svoji tovarišici, vseeno vredna priznanja.

Tatovi so spet začeli s svojimi ekspedicijami po kurnikih. Odnegli so že nekaj parov kokoši. Kdor ne mara, da bi kure menjale hišno številko, naj jih dobro zaklepa.

Slednjič opozarjam tiskarno Desetih bratov in Pepetov, naj naredo za par tednov štrajk.

PODLISTEK.

Jindřich Š. Baar Nova maša.

5 (Prevedel Grušenjka)

«Naj bo — v okvirju — zlateg okvirju — veste», je spregovoril konečno Kubat in v oči mu je pala velika slika v dragocenem okvirju. «To le bi» je pokazal s palico, v kateri je bil oster žebelj; skoraj da je ni žnjim prebodel.

«To je Sikstinska Madona, ki stane ubogih štirideset kron».

«Fuj tajfel», je zaklel Kubat in obrnil oči od lepe slike.

«Saj vemo; kaj manjšega bi moral; — kdo bi se s tem vlekel proti domu, še skozi vrata bi ne mogel. Ta sličica bi morda bila».

«To je kopija slavne svete družine Kaulbachove. Brez okvirja stoji osemdeset kron, z umetnim okvirjem modernega sloga pa ravno sto. Toliko, da ni Kubat padel na zemljo. Postalo mu je črno pred očmi. Zasukal se je na peti in odšel brez pozdrava iz trgovine. Še le zunaj se je oddehnal in zacopotal s škornji. A kmalu mu je odleglo in je mrmral po cesti: «Znorel je, v glavi se mu je pomešalo — slika kakor moja dlan en sto-

tak — za stotak kupim enoletnega junca ali zrebe, rezilni stroj ali voz druge reči. Moram takoj v predmestje k steklarju, kjer sem pred časom tako dobro in ceno kupil». Grizla ga je vest, da se je doma ne seji tako ponašal. Slika je sicer stala tri krome ali sramotna laž je bila, da je imela zlat okvir. Navaden lesen okvirček je obrobil sliko; slika pa ni bila velika kakor okno, manjša je bila, veliko manjša, taka kakor okno na kašči ali na skednju. Spregledal je, jasno spregledal, zdaj pa je prepozno tožiti. Iz te kaše si mora kako pomagati. Blodil je po cesti ves v te misli zatopljen in se ni brigal ne za ljudi ne za dom, dokler ga ni zbodla v oči trgovina, katera je naravnost gorela v solnčnem blesku. Zreala, vaze svetilke, steklenice, vrči, svečniki so se gnetli na razstavljeni mizi, na policah nad trgovino in okoli nje, tako da je med to krhko šaro le s težavo in zelo oprezno, da bi kaj ne razbil, stopil noter.

Tu je kupil, imenitno kupil, Razložil je steklarju, česa potrebuje in ta je takoj doumel. Patrona — svetega Vavlava mu je nasvetoval, in ga dolgo časa iskal po trgovini in po skladišču. Vse svetnike in svetnice božje je našel, samo tega vojvode in pradeda češke zemlje ni in ni mogel najti.

«Sveti Vavlav, Hus in Žižka, za te se

pri nas kar trgajo», je govoril, «komaj jih dobim v zalogo, že so preč. Veste kaj: tukaj imam svetega Jožefa, patrona duhovnikov, ta se mnogo lepši poda duhovniku; lep, čista slika, baročna, bogato pozlačen okvir z zakrivljenimi polžki na njem; vse kakor stoji in leži bo za vas samo — petak».

Kubat se je takoj popraskal za ušesom in rekel: «Petak, to je mnogo denarja, morate kaj popustiti», ali v srcu je že znal, da slika bode njegova. Ne odjenja in je ne pusti, tako se mu je priljubila; in začel je zgovorno barantati. Živahni steklar se je spoznal na svojo odjemalec, zato je po njih postavaljal cene in potem popuščal. Pogodila sta se za tri krome. «Moram imeti potrdilo», je še razložil Kubat, ko je položil tri krome na mizo. «A tu na papir mi napišite, da je slika stala ravno petak, kakor ste vprašali zanj. Saj vemo, še kokoš ne grebe zastonj, za pot in zamudo časa hočem biti takoj plačan».

Po kratkem času je že zmagovito nesel sliko, lepo ovito v papir. S cigaro v ustih je hodil okoli knjigarn in imel že tisoč misli, kako bi stopil notri, pokazal sliko in povedal za kakšno ceno je je dobil.

Pa je zaničljivo pljunil predse, pomel si roke in pomislil: «V uho naj me pi-

šejo! Zastonj pa vendar nisem prišel», in vesel je šel proti domu.

V.

«Jo že nese! — Jo že nese!» so zaklicali otroci na koncu Rakovna in se razleteli naproti stricu Kubatu. Sosedje so pritekli pred vrata in cerkvenica Jonaševa je radovedno in tajno pokukala ob zastoru, da bi takoj videla, kaj je občina kupila njenemu sinu. A nikdo ni videl ničesar razen povezanega papirja... Tako se je dobro obvarovala uradna tajnost o tem občinskem daru.

H Kubatovim je prišlo potem po različnih vprašanjih vsepolno radovednih žensk, ki so otroke pestovale v naročju; a ta ni povedal ničesar. Položil je previdno ovitek na posteljo in nič na svetu ni moglo vpogniti njegove žene, da bi vsaj košček papirja odtrgala in dovolila pogledati vanj.

«Bog varuj!» se je branila prestrašena Kubatka z ustni in rokami. Mož mi je strogo prepovedal in mi s palico zagrozil. Danes zvečer se sestane občinski odbor, tja ga ponese in odveže — Skočite jutri k Labunovim.

Zvečer se je pri županu izvršila tiha slavnost «odkritja slike». Brez povabila so prišli sosedje. Obrat, resen in častit kakor prečastiti gospod je prišel tudi Kubat s sliko. (Se nadaljuje).

Deseti brat po ISTRU.

Povabljen sem bil, naj si grem ogledat enkrat tudi kraje okoli Kopra. Udaril sem jo kar peš iz Trsta preko Žavelj na Škofije in v Pasjo vas. Tam sen kritiziral občinski urad, ki že ob dveh zapre. Od tam sem jo mahnil k Sv. Antonu, kjer sem prespal na senu v družbi Kabola s Popeter. Drugi dan sem šel na Marezige. Na tisti poti pridem do potoka in vidim, da je pot za srne, a ne za ljudi. Ko sem tako neodločen tam stal, je pristopil bliže neki mož, ki me je izza grma opazoval. Ta mi je rekel: «Kaj jo gledaš? Taka je bila in tako bo». Nato mi je povedal vso zgodovino te ceste. Vprašal sem ga, če nimajo nobenega moža v tem kraju. Odgovoril mi je, da so bili nekoč, a zdaj da ni nobenega. Čudila sva se tudi inženirju, ki je dal navazati gramoz na to staro cesto; naj bi raje pomeril novo. Kmet mi je pravil, da mora na ti poti vpreči štiri vole, da pretegne voz, 8-10 kvintalov težak. En koš peska stane s prevozom od Kopra do doma 100-110 lir.

Vrnil sem se nazaj v Dekane, kjer so imeli prvega avgusta ples. Pridno so se vrteli; kapoti so bili v kratkih hlačah. Lepo se mi je zdelo videti spet staro nošo. Nato sem obiskal Koper, kjer bilo vse v zastavah. Za 15. avgusta pa sem jo potegnil na Vzroček. Po poti sem se ustavil v Sv. Antonu. Hotel sem v neko krčmo, pa so mi rekli, da je zaprta za 5 dni, ker niso pobelili, da se odvrne nevarnost bolezni. Nek sopotnik mi je pravil, da bi morali marsikatero gostilno zapreti magari za cel mesec, da bi se navadili snage. Res sem doživel v neki gostilni, da sem jaz sedel na enem kraju mize, z drugega kraja pa so kokoši skakale gor. Nekje sem videl prodajalno in pes je privzdignil zadnjo nogo k vreči moke; «dobra polenta bo», sem si mislil.

Za tretjo nedeljo avgusta sem šel k Pobegom, ker so imeli tudi sam ples. Imeli so pa tudi ringlšpil ali vrtiljak. Šel sem radoveden gledat, pa sem preblizu pristopil in mi je eden z nogo brenil v fajfo, da je zletela po tleh. Skočil sem tudi jaz na vrtiljak, da bi ga ujel, pa ga nisem mogel dohiteti. Ker nisem te umetnosti več, se mi je zvrtele v glavi in sem telednil še jaz zraven fajfe na tla. Pobral sem se in šel proč. Po poti sem zvedel še, da fantom v Čezarjih ne dovolijo plesa, s tištím, ki ima patent, pa fantje nočejo iti vkup. Mislim, da je tako prav, bo več pameti in več lir ostalo.

TOMAJ.

Nedavno sta v našem gozdu dva neznan lopova napadla mlado ženo, ko je nabirala drva. Branila se je z vso močjo, a je vendar podlegla večji sili. Vsa zmučena in prestrašena je prišla domov. Morala je v posteljo. Neznani zverini sta seveda izginili kdo ve kam. Tako daleč smo prišli v sedanjih brezvernih časih!

DIVAČA.

Letovniki so nas večinoma že zapustili ter se zopet, čili in zdravi, vrnili na svoje domove. Ni bil pa tako srečen, da bi zopet videl svoj domači kraj, neki, sicer je priletel letovnik. Ko se je namreč nekega dne v družbi svojcev sprehajal v borštu za postajo, mu je nenadoma postalo slabo — zadela ga je namreč srčna kap — in po njem je bilo. Truplo nesrečnega pokojnika, ki je prišel semkaj na oddih, a je mesto oddiha našel prezgodnjo smrt, je bilo prepeljano v Trst in položeno na pokopališču pri Sv. Ani k večnemu počitku. N. p. v m.!

Neka gospa — letovnica iz Trsta — je podarila tukajšnjí cerkvi prtiča za oba stranska oltarja. Prtiča sta zelo lepa ter fino in dragoceno delo in se bosta uporabljala le ob velikih praznikih. Bog plačaj!

PLAVJE.

Na dopis iz Škofij dne 16. t. m. smo dobili pojasnilo, iz katerega povzamemo, da se je poljedelsko predavanje vršilo v farovžu blizu cerkve zato, ker je bilo neugodno vreme. Oba v dopisu napadena Hrvatina sta profesorja dostojno sprejela in ga odvedla v farovž, sta pa tudi glasno povabila vse navzoče, naj gredo noter poslušat predavanje. Kakih 40 kmetov se je predavanju udeležilo in so lahko za pričó. Ni torej nič res, da je rekel Miško: «Kaj treba, da vsi čujejo?»

Prejeli smo tudi: Spodaj podpisani prosim, da objavite odgovor dopisniku z dne 16. t. m. Obregnil se je na nas kakor v imenu Škofijcev, da nismo privoščili Škofijotom iz obrazbe. Če je res želi, naj le naprosi g. profesorja za kako predavanje v Škofijah in gotovo mu bo g. profesor rade volje ustregel. Da se ni vršilo predavanje pred cerkvijo, ampak v farovžu, ki je par korakov proč, je vzrok mraz in dež; odprta pa so bila vrata vsem in so bili tudi vsi povabljeni. Če pa se je dopisnik bal, da se streha nanj podere, nismo mi krivi in naj nas pusti v miru.

I. Hrvatín,
p. d. Miško.

REPENTABOR.

(Zgodovinska črtica)

Poldrugo uro od tržaškega mesta proti jugozahodu kraljuje na skalnatem griču romarska cerkev Matere Božje na Repentabru. Ker ima ta grič od strani Cola in od Vrhovske strani podobo skalnatega grebena dobila je menda repentaborska cerkev ime: «Na Grebenih», kakor jo dandanes imenujejo zlasti tržaški okoličani.

Repentabor, ali morda boljše rečeno «Repnji tabor» dobil je ta kraj ime po rupah, stenah in skalnatih dolinah, ki se razprostirajo tod na okrog. Čeprav je obdarila narava ta kraj s pustim kraškim skalovjem, vendar ni brez vsake zanimivosti! Izletniki in hribolazci, najbolj pa preprosto ljudstvo zahaja rado «na Greben» k nebeški Kraljici iskat tolažbe in utehe!

Ta grič se imenuje «Tabor» od starinskega tabra, ki je bil menda tu, še predno je stala cerkev; najbrže se od rimskih časov. Tod mimo je peljala neka stara pot iz Trsta čez Kras in Vipavo v Norik in Panonijo. Tabor je bil zavaran s trojnimi zidovi. Sled trojnega taborskega obzidja je poznati še sedaj. Zunanji, najspodnejši zid je od rebri naprej nad dolino «Ledanice» in «Kilovec» — grič pri sedanjem pokopališču nad «Zajčjim dolom» blizu Cola in nazaj proti severu na Reber; drugi srednji je nekaj višje; tretji pa je okrog Tabra na griču.

Pred več leti, ko so kopali na Repentabru v župnikovi kleti, našli so delavci nekaj starinskega orodja; med tem tudi sulico. To sulico so oddali tržaškemu starinskemu muzeju. Tedanji vodja muzeja je bil mnenja, da je to orodje iz predrimskih časov; drugič je menil, da bi utegnulo biti iz bizantinske dobe. Na «Zestelu» so izkopali črepinje paganskih žar, kameniti ročni mlin ter še nekaj drugih starinskih posod.

Starinski napis, ki se nahaja nad malimi vratimi, kjer se iz Cola pride v Tabor se glasi:

«V LETU 1911 JE TABOR ZIDAN; LETU 1750 JE CERKEV 2. DELANA; V LETU 1802 JE TUREN STORJEN; LETU 1828 TE VRATA STORJENA». A. L. (A. L.) pomeni Anton Lazar iz Repna, takasni starešina in župan.

Na zahodni strani mežnarije, nad zidanimi vratmi se nahaja grb starih gospodov (baronov) Devinskih, kateri znači, da so bili nekaj ti gospodje lastniki Repentabra.

Kdaj je bila cerkev Matere Božje na Repentabru zidana, se ne ve natančno. Neka stara listina v arhivu tržaškega kapitulja pravi, da je stala že leta 1316. Tu cerkev, pa je morala biti zelo majhna. Ljudstvo pripoveduje o početku te cerkvice razne pravljice:

1) Prva pravljica pravi, da je bil tu neki ovčar — že davno ga več zobé ne bolé — ki je tod ovce pasel. Ko je bil nekega dne na paši, prikaže se mu bela žena ter mu veli naj si na tem hribčku sezida hišico. Ko je pričel zidati, se mu je zdelo, da ni vredno tu hišice postavljati. Zato je pričeto zidanje podrl. Pa kako se začudi, ko dobi drugi dan na istem mestu še več zidovja, nego ga je prejšnji dan podrl. Takoj se loti zopet zidanja ter namesto hišice sezida prvo kapelico na čast Materi Božji.

2) Druga pripovedka trdi, da so hoteli, najprej Repenci (ustanovniki Vel. Repna) zidati cerkev na «Okroglem vrhu» — hribčku med Repnom in Colom — nasproti Tabru, pa jim je nekaj zidovje podiralo, zato so pričeli drugje zidati in sicer na «Greben vrhu» Tu so potem našli vsaki dan več sezidanega.

3) Tretje poročilo pa trdi, da so na hribu «Grebenu» našli skalo, v kateri je bila *škaonica*, podobna ženski stopinjici. Rekli so da je to stopinjica Matere Božje. In pričeli so na tem mestu, pri skali, Njej na čast zidati cerkev.

ZANIMIVOSTI.

Kemalia.

Kakor so prekrstili Petrograd v Leninograd, tako so prekrstili Rusi celo vrsto drugih mest; in celo narodom so dali druga imena. Turki jih v marsičem zelo posnemajo in so jih začeli tudi v tem. Staroslavni Bizanc, ki se je imenoval po drugem njegovem ustanovitelju Konstantinopel, jim ne ugaja več. Ker se njih predsednik imenuje Kemal, bodo prekrstili tudi Konstantinopel in mu bodo dali po njem ime Kemalia. Mi pravimo temu mestu Carigrad, kar so stanovali v njem cesarji, oziroma cari.

V Belgradu so strogi.

Kakor je po velikih mestih navada, tako si je tudi v Belgradu nečisti duh spletel gnezdo. Zadnje čase je začela policija strožje nastopati, da se po možnosti omeji pohujšanje. Ženske osebe izpod 30. leta ne bodo smele iti za hišne in dekile brez posebnega policijskega dovoljenja; tako dovoljenje se bo dajalo samo družinam, ki so na dobrem glasu. Za hišne po hotelih in točajke po gostilnah so tudi posebni policijski predpisi: ne smejo stanovati v isti hiši; o polnoči morajo delo končati; ne smejo piti opoin; ne smejo se zadrževati v razgovorih z gosti. Če bi se dognalo, da je kak gostilničar ali hotelir navajal svoje uslužbenke v nečistovanje, bo izgubil koncesijo.

Zverinsko delo.

V vasi Lačarak pri Mitrovici se je 50 letni kmet Janković že dolgo prepiral s svojim sinom. Pred nekaj tedni sta se radi neke malenkosti sporekla in oče se je tako razjezil, da je navall na sina in mu z nožem razparal trebuh. Nezavestnemu je nato razrezal prsa in mu izrezal srce ter šel na dvorišče k svoji ženi in ji ga vrgel pred noge, rekoč: «Evo ti srce tvojega sina!» Mati se je onesvestila. Nato so sosedje prihiteli na pomoč in predali zverinskega očeta orožnikom.

Praktična knjiga.

Prikrojevanje perila po životni meri. Spisala Ema Arkova, učiteljica na Tehniški srednji šoli v Ljubljani. 1927. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din. 40.—

To je knjiga, ki jo mora imeti vsaka gospodinja od preproste delavske žene do visoko inteligentne gospe. Predvsem pa ne sme manjkati v nobeni šolski knjižnici, kjer se poučujejo ženska ročna dela. Vsak vbod, ki ga dandanes naredi doma pridna roka gospodinje, pomeni razbremenitev gospodinjstva, kateremu v današnjih težkih časih povsod primanjkuje materialnih sredstev. To knjigo, s pomočjo katere si vsaka gospodinja po priležni meri potrebne kroje sama nariše, mora imeti vsaka nevesta, ki si dela in šiva svojo balo, potrebuje jo vsaka gospodinja ali dekle, ki si hoče omisliti perilo zase ali svojece. Knjiga je sestavljena vzorno, pisana jasno in pregledno, snov je obdelana strokovno. Glavni oddelki knjige so žensko, možko in otroško životno perilo in hišno perilo.

Kar daje knjigi posebno vrednost, so nazorno in jasno risane slike raznih krojev, ki ilustrirajo strokovno mrtvo besedo. Takih krojev je pridejanih nad 50, tako, da tudi v tem pogledu imenujeno knjigo lahko prvovrstno. Oprema je raz-

Po čem je lira?

Dne 21. septembra si dal ali dobil: [3]

Za 100 dinarjev	32.— L
» 100 čeških kron	54.20 »
» 100 franc. frankov	71.80 »
» 100 švicarskih fr.	352.— »
» 100 nemških mark	432.50 »
» 100 avstr. šilingov	255.— »
» 1 dolar	18.— »
» 1 angleški funt	89.— »

košna. Založništvo ni hranilo s papirjem, zato je pa tudi snov že na prvi pogled pregledno in nazorno razpredeljena. Arkova knjiga «Prikrojevanje perila» ni samo kulturno delo, ampak tudi vrlo praktičen spis, ki ga boš našel prav v vsaki hiši, kakor najdeš Kalinškovo «Slovensko kuharico».

Naša pošta.

Prem. Spet je bilo brez podpisa.

Času primerno. Če hočete brati lepo knjigo, polno globokih misli in časovnim razmeram primerno, vzemite v roke Cankarjeve «Podobe iz sanj». Plesavci in pijanci seveda tega ne bodo brali.

Par smešnih.

V cirkusu se je produciral umefen strelec ter povabil, naj se eden izmed občinstva javi ter pride v areno, kjer mu bo raz glavo sestrelil jabolko. Na večkratni poziv je stopil neki mož čez ograjo ter vprašal: «Kaj pa, ako me v glavo zadenete?» «Izključeno», je odvrnil strelec, «vendar pa, ako bi se primerilo, dobite takoj pri blagajni vstopnino povrnjeno».

Vrtičnik je srečal znanko, ki je imela seboj svojo 20 letno hčerko. «Poglej, poglej, kako hitro ste zrasi. Jaz sem vas že poznal, ko ste nosili še dolga krila», je rekel napram hčerki.

Vajenec: «Dober dan želim in moj gospodar vas pozdravlja in račun bi rad plačal». Trgovec: «To je lepo». Vajenec: «Toda — ne more».

Neka Angležinja je prišla v Newyork in vodnik ji poln ponosa pokazal spomenik Washingtona: «Tukaj vidite čudovitega moža. Njegova usta niso nikdar izrekla laži». «Že verjamem», je odvrnila Angležinja, «je pač kot vsak pristen Amerikaneč skoz nos govoril».

Moderna, na pol oblečena dama, starejši dostojno opravljeni znanki: «Prihodnji teden se peljem v Pariz po obleko». — «Zato se mi je čudno zdelo, kje si jo pustila».

Bolni: «Gospod doktor, ali mi morete dati kako zdravilo proti smrčanju?» — Zdravnik: — «Ali vsako noč smrčite?» — «Da, in sicer tako glasno, da samega sebe prebudim». — Zdravnik: «Pa pojdite v drugo sobo spat, da ne boste smrčanja slišali».

«Saj ste rekli, da hočete kupiti aeroplan?» — «Ne. Če se vreme ne izboljša, bom kupil raje podmorski čoln».

«Kupite kolo, da se boste vozili na vaše oddaljeno posestvo», je prigovarjal agent kmetu. «Sedaj so kolesa zelo poceni, že za tisoč lir ga dobite». — «Ne, raje si bom za ta denar kupil kravo», je odvrnil kmet. — «Pomislite», nadaljuje agent, «kako smešno bo izgledalo, ako boste kravo jezdili». — «Zdi se mi, da ne bolj neumno, kot pa, ako bi bicikelj molzel», se je odrezal kmet.

«Mlinarica, ali nimate nič strašila v vašem vrtu?» — «Ne, čemu tudi, saj sem celi dan sama tam».

Jakec je šel preko ceste z odprtim dežnikom, v katerem pa je bila velika luknja. Sreča ga učitelj ter nagovori: «Jakec, zakaj pa imaš v dežniku tako veliko luknjo?» — Jakec: «Zato, da skozi vidim, če še dežuje».

Na smrt obsojenega so peljali na morišče. Deževalo je v potokih. «To je pa že pasje vreme», pravi obsojenec. — «Tebi je lahko govoriti», mu je odvrnil spremljajoči vojak, «kajti ti greš to pot samo enkrat, mi bomo morali pa še nazaj».

Gospodarstvo

Dvajset milijonov za Istro.

Poročali smo že, da so se vršile v ministrstvu konference o položaju v Istri. Posredoval je poslanec Mrak, senator Keršič in slednjič tudi sam prefekt Cavalieri. Posredovanje je imelo precejšen uspeh in gotovo bodo vsi Istrani z veseljem vzeli naznanje, da je vlada določila 20 milijonov za javna dela po Istri. Vlada je v celoti sprejela ideje in načrte tiste spomenice, ki jo je s temeljitim poznanjem snovi sestavil senator Keršič. Za nove ceste je določenih 9 milijonov 300 tisoč lir, za pogozdovanje krasi poldrugi milijon, za izboljševalna dela ob Raši 8 milijonov, za šolske stavbe četrt milijona. Vlada je tudi začasno ustavila pobiranje vinskega davka.

Vest o ti vladni odločitvi je vzbudila povsod po Istri veselje in poslani so bile zahvalne brzojavke Musoliniju, Volpiju in ministru javnih del, Giuratiiju.

Ceste.

Spomenica deželne upravne komisije navaja med drugim: za cesto iz Izole čez Korte v dolino Dragonje bo prispevala dežela 25%, ako da vlada 50% in občina Izola 25%. Država pa mora dati občini in deželi v ta namen brezobrestno posojilo. Te ceste bo 11740 metrov in bo stala 1.300.000 L.

Cesta Cres-Beli imela bo zlasti vojaški pomen; dolga bo 22 km in bo stala 1.952.000 L; dežele je voljna prispevati četrt milijona.

Dalje naj bi se gradile ceste: iz Lanišča v Lupoglav (11 km, 1.500.000 L); iz Kopra čez Babiče, Truške, Topolovac v Oprtalj (28 km, 3.400.000 L); cesta iz Pirana v Strunjan (3 km); cesta iz Buj v Brtonigla (4 km); cesta Vrh - Vsi Sveti (5 km); podaljšek ceste Viškoviči - Mazengi (5 km); cesta Brtonigla - Krasiča - Gardoš - Groznjan (9 km); cesta Pazin - Grdo selo - Zamaski dol - Livade (21 km).

Upajmo, da se bo v kratkem z delom dejansko pričelo, če ne povsod naenkrat, vsaj ponekod, in da bodo domačini dobili pri tem zaslužek.

Kraški klic.

(Dopis)

Stari ljudje, ki so presegli 80. leto starosti, pravijo, da ne pomnijo, da bi bili kdaj za zimo tako v skrbeh, kakor je kraški kmet letos.

Letos smo čakali strašno letino. Poletnih pridelkov na pol, jesenskih ne bo nič. Tudi če se bo grozdje popravilo, je dejanski že davno vse oddano, ker jemljemo že 5 mesecev pri trgovcih na upanje. Kraški trgovci imajo po 50, 100, 200 tisoč in več lir razupanega blaga. Na kredo bodo dejali še do trgatve, a potem? Prašičem nimamo kaj dajati, otave ni popolnoma nič, kako bomo živino prerediti? Do božiča bomo imeli še tu pa tam kaj krompirja, toda kaj bomo počeli po novem letu? Hrami bodo prazni, kašče prazne, seniki prazni; posojilnice so suhe, trgovci nam ne bodo dali več na upanje, ker ne bodo mogli, kaj potem?

Edino upanje, ki je še imamo, je nujna pomoč od vlade. Ne podpore, miloščine, ki niso nikdar koristne, ampak zaslužek za delo. Zavidamo Istri, kjer so uspeli, da je vlada že obljubila veliko pomoč.

Obračamo se do gospoda prefekta z vdano prošnjo, naj bi on naravnost obvestil načelnika vlade o stanju kraškega kmeta. Prepričani smo, da prošnja ne bo zaman, ampak da bomo uslišani.

Osrednja vlada bi morda mogla votirati večjo vsoto za javna dela po Krasi: ceste, poti, vodnjake, napajalnike, občinske hiše itd. Ljudstvo bi prišlo do dela in do poštenega zaslužka. Ne gre zato, da bi z zasluženim denarjem kdo ve kako fino živeli, ampak da bi si ljudje nakupili koruze in slično blago, tako da bi se preživili tja do poletja 1928.

Nikakor ni naša naloga niti naš namen, da bi mi dajali gospodu prefektu

nasvete, le namigniti bi želeli, da bi morebiti on direktno s pomočjo posebne komisije, ki bi na licu mesta preštudirala naš položaj, ugotovil dejansko stanje kraškega kmeta, da bi tako tem laže mogel zastopati naše potrebe pri osrednji vladi.

Izražamo ponovno g. prefektu že vnaprej našo iskreno hvaležnost, tembolj ker smo prepričani, da bo njegova beseda v Rimu krepko zalegla.

Parni kotli. Posestniki parnih kotlov v rabi morajo do 31. oktobra naznaniti svoje kotle pri «Associazione Nazionale per il controllo della Combustione» v Padovi. Piše se dopisnica, zveza potem pošlje formular, ki se mora izpolniti. Kontrola kotlov imajo znanprej le odposlanci te zveze iz Padove.

Raški premogovnik. Družba «Arsa», ki ima v lasti premogovnik ob Raši v Istri (Karpan), je povečala delniško glavnico od 50 milijonov na 52.500.000 L (lorej za poltretji milijon). Nove delnice se razdele med stare delničarje tako da pride 1 nova na 20 starih. Delnice se glase na 200 L vsaka.

Merkantilna banka v Kočevju je prenehala ter je prevzela vse njeno premoženje in dolgove Zadruga gospodarska banka, ki bo imela sedaj svojo podružnico tudi v Kočevju.

Državni papirji. - Triinpolodstotna državna renta ima borzno ceno 69.55, t. j. za 10.000 imenske vrednosti dobi prodajalec papirjev 6955 lir v bankovcih. Konsolidirani državni dolg (5% obresti) ima ceno 81.55. Beneške obligacije (vojne odškodnine) imajo ceno 69.25. — Cena zlata je uradno določena tako, da se za 100 zlatih lir plača 354.47 L v bankovcih.

Tipografia Fratelli Mosettig — Trieste.

MALI OGLASI

DOBER SVET je zlata vreden. Proti slabosti in bolečinam v želodcu in glavi, slabemu teku in prebavi, grenkosti v grlu, zaprtju, uživajte «Gastrin». — Izkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu, navadnim pljučnim boleznim, influenci, težkemu dihanju je *Prsni sirup*. — Proti oslovskemu kašlju je preizkušeno sredstvo *Sirup balsamicus*. — Uspešno sredstvo proti trganju v udih in kosteh, proti bolečinam in trganju v plečih, v križu, v glavi je «*Reumazan*» kot tekočina, a «*Lintment Lanomentol*» kot mazilo. — Za kožne bolezni se rabi z gotovim učinkom — *Senljurjevo mazilo*; izvrstno za rane, ture, opekline, odrtine; prepriči prasad, meči in celi. — *Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODREŠENIKU — Bistrica.*

ACQUA DELL'ALABARDA.

proti izpadanju las. Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

GLYKOL CASTELLANOVICH.

Izredno učinkovito brezalkoholno sredstvo proti oslabiljenju živcev, spošnemu oslabiljenju teka in za ženske v slučajih nerednosti v čiščenju. Cena steklenici L. 7.50. Za popolno zdravljenje 6 steklenic. Cena L. 42.—, Trst, Via dei Giuliani, 42.

V STUDENCU, zupnija Hrenovce, 1 uro od Postojne, je na prodaj posestvo. Sestoji iz hiše 29 m. dolge, krite z opeko, 7 jehov bukovega gozda in 42 parcel njiv, travnikov, pašnikov. Sena se lahko pridelava 140 q. — Cena po dogovoru. Kdor želi kupiti naj se zgleda pri: *Ivan Gasperskič, Prem stev. 10 (Primano).*

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje po ugodnih cenah. Tvrška Gastone Dolinar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

URARSKI VAJENEC se sprejme takoj. *Ivan Bizjak, urar v Postojni.*

HISA v dobrem stanju se po ugodni ceni proda.

Kje pa vi kupujete obutev?

Najboljšo čevljarnico v Trstu ima

Matija Pahor

Trst - Via Arcata 19 - Trst

:-: LASTNA IZDELOVALNICA :-:

Čevlji delani samo na roko

Tvrška znana po vseh podraželskih sejnih.

Velika izbira.

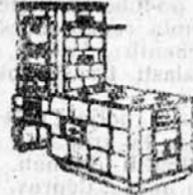
Prijazna postrežba - Zmerne cene.

Podpirajte tiste trgovce, podjetnike in profesioniste, ki oglašajo v Malem listu!

Andrej Puric

TRST

Via Media št. 6

Kovaški

mojster

IZVRŠUJE vsakovrstna stavbena dela, železne ograje in omrežja - akosnja izvršitev - Stedilniški vseh vrst - Izdeluje tudi železne roletes. Poprave spopolnitve

Ever Blas

Odlikovana, svetovnoznana tekočina. Ne razjeda, ne maže, ne škoduje. Uničuje vse žuželke: stenice uši, ščurke in vse človeške in živalske zajedalce.

EVER BLAS rabijo z uspehom šole, bolnišnice, plovna podjetja, zavodi itd. Steklenica stane 3.75 L.

Tovarna EVER BLAS - TRST TRIESTE - Guard. Scoglietto 340. Telefon šte. 18-78

Pošilja se po pošti s povzetjem.

Zobozdravnik

dr. Sardoč D.

ordinira

v Trstu

via M. R. Imbriani 16 III (Prej via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna

TRST, Campo S. Giacomo št. 5

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah. KRONE plačuje više kot vsi drugi. ZALOGA raznovrstnih ur in zlatenine.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. Mermolja

sprejema

V GORICI

na Travniku št. 5 II.

Röntgenološki

zavod

PRIMARIJA

dr. A. de Fiori

V GORICI

Corso Vittorio Emanuele III. 14.

Sprejema od 9-12 in od 2-4.

Primarij kirurg sanatorija Villa S. Giusto in občinske bolnišnice v GORICI

Dr. Lojze Sussig,

prej asistent na dunajski vseučilišni kliniki profesorja Hohenegga, sprejema vsak delavnik od 2-3 popoldne Corso Verdi 21, II. Telefon šte. 196.

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924. z veliko premijo, diplomom in zlato svetinjo

Trst - via Caprin 5 pri Sv. Jakobu - Trst

Le k Forcessinu vsi hito, da si obužejo noge.

On šiva trdno in močno, pa elegantno in lepó.

Ko pa račun vam naredi, se vam celo poceni zdi.